

TVEITITT - NYTT MINERAL FRA NORGE

(Bergstøl, Jensen & Neumann, Lithos 10, 1977)

Th. Vogt beskrev Yttrofluoritt fra Hundholmen i Tysfjord som et nytt mineral i 1911. Senere undersøkelser har vist at ytriumrik flusspat er vanlig på flere pegmatittganger i Tysfjord, men "Yttrofluoritt" må nå ansees som diskreditert som selvstendig mineral.

Ytrium- og Ceriumførende fluorider har også i flere år vært kjent fra de Lithiumrike pegmatittene i Tørdal i Telemark. I en enkelt stoff fra denne forekomsten er det nå beskrevet et nytt Calcium-Ytrium-Fluorid, som tilfredsstiller kravene til et selvstendig mineral, beslektet med flusspat. Tveititt (oppkalt etter John Tveit, som eier og driver bruddene i Tørdal) er hvitt til svakt gult av farge og har en fettaktig glans. Minerallet er delvis omvandlet til Kainositt. Mange andre mineraler er kjent fra forekomsten, bl.a.: kvarts, amasonitt, feltspat, lepidolitt, muskovitt, topas, monazitt, spessartin, yttrotantalitt, gadolinit, fluoceritt, cerianitt, cassiteritt og flusspat.

Tveititt er kun funnet i én enkelt stoff som befinner seg i samlingen til Geologisk Museum i Oslo. Minerallet kan lett forveksles med bl.a. andre fluorider og monazitt.

Knut Eldjarn